

Amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica* Marsh.) Olajfafélék családja (*Oleaceae*)

Felismerhetőség	25 m magasságig megnövő fa. Kérge barna, törzsén hamar kialakul a a hosszant repedezett héjkéreg. Éves hajtásai vastagok, világoszürkék, kopaszak, fénytelenek. Levelei keresztben áttelens levélállásúak, 20-25 cm hosszúak, rendszerint 7, ritkán 9 levélkéből állnak. A levélkéknél rövid nyele van, amely az őshonos kőriseink közül csak a virágos kőrisre (<i>Fraxinus ornus</i> L.) jellemző. A levélke lemeze vékony papírszerű, fonákán a főér szörtelen, a vele összetéveszthető virágos kőris levélke lemeze vastag, fonákán a főér, az alap táján rozsdásan szőrözött. Kétlaki, porzós virágai zömök, termős virágai nyúlánk levélhólnálji bugában nyílnak. Lependék termése csüngő bugákat alkot.
Származási hely	Észak-Amerika atlantikus része.
Bekerülésének és terjedésének körülményei	Első szakirodalmi említése 1950-ből származik. Ültetésével a puhafás (fűz-nyár) ligeterdőt próbálták keményfás állományokká alakítani, majd pedig az ártéri nemes-nyárasok második lombkoronaszintjét és mezővédő erdősávokat alakítottak ki vele. Kivadult.
Elterjedtsége	Folyóink mentén, az ártereken országszerte megjelenik.
Jellemző élőhelyei	Főleg folyóvölgyekben, lárterületeken és szikeseken fordul elő. Ártereken, üde homokon, parkokban, fasorokban is felbukkan. Melegigénye miatt hazánkban elsősorban a síkvidékeken található meg.
Életmenet	Gyors növekedésű fafaj, élettartama kb. 80 év. Magjai szélel terjednek és életképességüket 2-3 évig is megőrizhetik. Töröl jól sarjad, gyökérsarjakat nem fejleszt. Bolygatás után sok sarjat és magot hoz. A fagyoknak ellenáll. Só- és víztűrése kiváló, a tűz után is jól regenerálódik.
Természetvédelmi kártétele	A meghódított közösségre vagy tájra jellemző fajösszetételt jelentősen megváltoztatja.
Gazdasági szerepe	Fasorokba ültetik, ipari felhasználása szerszámnyél gyártására korlátozódik.
Megelőzés, védekezés	Lehetőség szerint ne ültessük! A 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet alapján (a fás szárú növények védelméről) az ingatlan tulajdonosa, vagyongazdálkodója, használója a <i>mellékletben</i> meghatározott inváziós fajú fás szárú növény (többek között az amerikai kőris is) telepítése, pótlása esetén köteles a növény továbbterjedésének megakadályozására. A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Kormányrendelet alapján a megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományainak visszaszorításáról gondoskodni kell. A faj visszaszorítása hosszú időt igényel, és főleg mechanikai úton történik. Az amerikai kőris példányainak kivágása, a termős egyedek kiirtása, sarjaik leverése és a magoncok eltávolítása lehet hatásos védekezés ellene. Vegyszeres kezelés nem ajánlott a védett területeken és hullámtereken.
Irodalom	Csiszár Á. – Bartha D. (2004) in: <i>Özönnyövények I.</i> , pp. 131-142.

Fotó: Bartha Dénes

Virágzó amerikai kőris ág

Fotó: Böresök Zoltán

Az amerikai kőris termései

